

Neapolis University

HEPHAESTUS Repository

<http://hephaestus.nup.ac.cy>

Archive Cypriot Newspaper Materials

Cypriot

1907-10-04

þÿ š í À Á ¹ ¿ Â - ± Á . 3 8 7

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9574>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΚ

ΕΤΟΣ Η' — ΑΡΙΘ. 387

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1907

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ο Υφυπουργός των Αποικιών της Μ. Βρετανίας, κ. Ουίνστον Σ. Τζώρτσιλ, μετά πενήμερον διαμονήν εγκατέλειπε την Κύπρον τὴν ἑσπέρας τῆς παρελθούσης Κυριακῆς.

Τὸ γεγονός τῆς ἐπισκέψεώς του θὰ παραμείνῃ ἱστορικόν, ἔχι μόνον ὑπὸ τὴν ἐποψίν των λαμπρῶν λατῶν ὑποδοχῶν καὶ τῶν ἐνθέρμων ἰθνηκῶν ἐκδηλώσεων τὰς ὁποίας συνήνησεν εἰς τὰς πέντε κυριωτέρας πόλεις τῆς Νήσου, ἀλλὰ καὶ ὡς πρὸς τὸ μέλλον αὐτῆς, καὶ τοῦτο νομίζομεν ὅτι δυνάμειθα ἀσφαλῶς νὰ συμπεράνωμεν εἰς τῆς καθόλου συμπεριφοράς του.

Πάντοτε ἐφοβόμεθα ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ εἴδεν ἐγνώριζαν τίποτε περὶ Κύπρου. Καὶ ὁ Υφυπουργός, ὁ πλεῖστα ἰδὼν καὶ πάντα μαθὼν, ἐπλεξεν ἐπὶ τούτου τὸ ἐγκώμιον τοῦ νῦν Ἀρμοστοῦ, ὅτι εἶνε ὁ ἀριστος φίλος ὃν ἔσχεν ἡ Νῆσος ἀπὸ χρόνου μακροῦ, οὐδεμίαν εὐκαιρίαν παραλείπων ἐπιγόντως νὰ παρίσταται τὰς ἀνάγκαις αὐτῆς.

Εἶδομεν τὸν ὑπουργὸν συγκαταθεῖντα μυχία συγκίνησιν ὅταν τῷ ἐξερράζοντο οἱ ἰθνηκοὶ πῆθοι τῆς Νήσου. Ἀνεγνώρισε καὶ ἐξετίμησε καὶ ἐχαρκτήρησε μὲ τὰς ἐγκωμιστικωτέρας λέξεις τὰ αἰσθήματα περὶ τὴν ὥτιος μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἧς εἶνε τὸ ἰδεώδες ὅπερ εὐλαβῶς, εὐθαρῶς καὶ ἐπιμόως ἔχει νὰ ἐπιδώσῃ ἡ Νῆσος. Ἴδου τὸ ἀνεξάληπτον μᾶθημα ὅπερ μᾶς ἀφήνει.

Ἀνεγνώρισε διαρρήδην «παρελθούσας ἐλλείψεις» τῆς βρετανικῆς διοικήσεως, καὶ εἶπεν ὅτι θὰ εἶνε καθήκον τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀρῇ πᾶν ἐμπόδιον ἐπιπροσθεῖν ἵνα ἡ πρόοδος γίνῃ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν. Δυνάμειθα νὰ εἰμεθα βίβαιοι ὅτι μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ κ. Τζώρτσιλ, δὲν ἀπέχει πολὺ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν πᾶν ἐσῶδημα τῆς Νήσου θὰ δαπανᾶται ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ τόπος ἀντιπροσωπεύθη πρὸς τοῦ ὑπουργοῦ, τὰ πράγματα ὠμίλησαν μόνον των. Τὸ ὑπόμνημα τῆς Πάφου, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι τῆς μάλιστα ἐγκαταλείψαι εὐμνήτης ἐπαρχίας ἐν μόνον ἐζήτησαν, μίαν εὐχὴν ἐξέφρασαν, τὴν ἐνωσίν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ τὸ ἀρμονικώτατον καὶ τὸ ἀξιοπρεπέστατον. Ὅταν ἐμίλησεν μετὰ τῶν θερμότητων τῶν ζητῶν τὴν ἐνωσίν μετὰ τῆς Ἑλλάδος, χάνει πολὺ μεταστρέφων τὸν λόγον καὶ ζητῶν ἔστω συγκοινωνίας, δάση ἢ αὐξήσιν μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἀπασχολῶν ἐπὶ ἡμίσειαν ἀκόμη ὥραν τὸν ὑπουργόν.

Ἡ Νῆσος ὠρισμένως ἀπέκτησεν ἕνα φίλον τῆς δυνάμειως καὶ τῆς περιωπῆς τοῦ κ. Τζώρτσιλ, ὡς ἐνανειλημμένως καὶ ὁ ἴδιος διεβιβαίωσεν. Ἀγνωστος τόπος δὲν θὰ εἶνε τοῦ λοιποῦ ἡ Κύπρος διὰ τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ τὸ εἶδος τῆς ἀδιαφορέσεως μικροαγγλικῆς γραφειοκρατίας, τὸ ὁποῖον ἕως τῶρα τὴν ἐκράτησεν ἀγνωστον, ἀπο τοῦδε εἶνε τελείως κατηργημένον.

Ἡ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΙΤΟΥ

Μελέτη τοῦ Δ. τῆς Γεωργίας.

Ἐξεδόθη ἐκ τοῦ κυβερνητικοῦ τυπογραφείου ἡ Πραγματεία περὶ τοῦ Ολιγοφύτου τοῦ Σίτου (σηριβιδίου) ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Σαρκαμμένου, Δ. τῆς Γεωργίας. Ἡ μελέτη, περὶ ἧς καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν, εἶνε πρωτοτύπος, τιμῶσα ἀληθῶς τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστήμην. Τὸ τεύχος περιέχει 19 εἰκόνας, ἧδὴ δὲ θὰ ἐκδοθῶσι 2,000 ἀλλὰ ἀντίτυπα μὲ μικρὰν ἐισαγωγὴν καὶ μόνον τοὺς ἄρτους τῆς καταπολιμητικῆς τοῦ ἐντόμου, εἰς γλώσσαν δὲ ἀπλοῦς ἀτὴν χάριν τῶν γεωργῶν.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ

Οἱ Βουλευταὶ καὶ οἱ Ἐξάρχου.

Τὸ π. Σάββατον, πάντες οἱ βουλευταὶ, συγκεντρωθέντες εἰς Λευκωσίαν διὰ τὸν Υφυπουργόν, ἐπισκέφθησαν ἐν σώματι εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τοὺς Ἐξάρχους, καὶ τοὺς παρεκάλεσαν νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ ἀποφασίν των ὡς τάχιστα, καθόσον ἡ παράτασις τῆς ἐκκενρότητος ἐπηρεάζει τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου. Οἱ Ἐξάρχου ἀπήντησαν ὅτι ἐντὸς δύο ἐβδομαδῶν ἡ ἀπόφασις ἔσται ἐτοίμη. Ὡς μᾶς ἀνεκοινώθη, οἱ βουλευταὶ ἠννόησαν ὅτι ἐκ τῆς ἀποφάσεως οὐδὲν θὰ πάθουν τὰ δικαιώματα κλήρου καὶ λαοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν Ἀρχιεπισκόπου. Οἱ Ἐξάρχου προσέθεσαν ἐπίσης ὅτι δὲν πρέπει νὰ πιστεύωνται τὰ διαδιδόμενα περὶ διαφωνίας αὐτῶν.

Τὰ ἐκ Κων/πόλεως γράμματα.

Κατὰ τὸς ἰθνηκὰς μᾶς πληροφορίας, δὲν ἦτο τόσον κατηγορηματικὴ ἡ ἀπάτησις τῶν Ἐξάρχων περὶ δεκαπενθήμερου προθεσμίας, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπεται μικρὰ τις περαιτέρω ἀναβολή.

Τὴν Πέμπτην οἱ Ἐξάρχου συνεδρίασαν, ἀλλ' ἀναμένονται ἀκόμη τὰ ἐκ Κων/πόλεως γράμματα — περὶ ὧν ἐλέγομεν εἰς τὸ προπαρὲλθὸν φύλλον — ἅτινα οὐδὲ διὰ τῆς χθεσινῆς εὐκαιρίας ἤλθον. Κατ' ἰθνηκὰς δὲ μᾶς πληροφορίας, τὸ Πατριαρχεῖον θὰ ὑποδεικνύη διαφόρους λύσεις κλιμακῶδων, ἧτοι ἀποτυχευαυόσεως τῆς μᾶς, νὰ ἐφαρμόζεται ἡ ἀμέσως ἐπομένη δυνατὴ λύσις. Βιβαιοῦται δὲ τὸ ὅτι ἡ Σύνοδος Κων/πόλεως ἀνεγνώρισε τὸ νόμιμον τῆς Ἱ. Συνόδου Κύπρου.

Παρά τῷ ὑφυπουργῷ.

Περὶ τὴν 4 μ.μ. τοῦ π. Σαββάτου οἱ Ἐξάρχου ἐγένοντο δικτοὶ εἰς τὸ ἀρμοστικόν παρὰ τῷ κ. Τζώρτσιλ, ὅστις ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ λύσις ἦν θαλερῶς, θὰ φέρῃ θριστικὴν εἰρήνην.

Λειτουργίαι καὶ ταξίδια.

Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξάνδρειας τῆς Κυριακῆς ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ναὸν Φωτεινῆς καὶ ἐξέταξεν ἐπὶ τοῦ ἀγαπάτε τοὺς ἐχθρούς ὡμῶς. Κατόπιν ἐμνημόνευσε τὸν ἀρχιεπίσκοπον Σωφρόνιον, τὸν μητροπολίτην Χρύσανθον καὶ τὸν Κ. Διακόνον, ἐν μνημοσύνῃ ὅπερ ἐτέλει ἡ Χῆρα τούτου. Ἡ συρροή εἰς τὸν ναὸν ἦτο μεγάλη. Χθὲς μ.μ. ὁ Πατριάρχης μετὰ τοῦ Μ. Κιτίου ἀνεχώρησεν εἰς Λεύκωσιν. Ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀνεχώρησεν ἐπίσης χθὲς μὲ τὸ ἀπογευματινὸν τραῖνον εἰς Ἀμμόχωστον, ἐθὲν θὰ μεταβῇ εἰς Κώμην Κεπῆρ εἰς ἐγκαινιάσιν τὸν ναὸν, ἵσως δὲ προχωρήσῃ μέχρι ἀγ. Ἀνδρέου χάριν ἐπισκέψεως.

Ἡ Νέα Ἀγγλία.

Τὴν Κυριακῆν ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐλαβε τηλεγράφημα παρὰ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀγγλιατικῶν ἀγγελλόντων ὅτι ἐτίθησαν τὰ θεμέλια τῆς Ν. Ἀγγιᾶ εἰς τὸ ἐνθεσσαλιᾶ κτήμα Τσπάλη, τὸ ἀγορασθὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Παρίσταντο οἱ Μητροπολίται Ἀθηῶν καὶ Βίλου, ὁ Διάδοχος, ὁ κ. Θιοτόκη, πρωθυπουργός, καὶ ὁ κ. Καζιγερόπουλος ὑπουργός των ἐσωτερικῶν.

ΤΑ ΠΕΡΙ ΤΣΩΡΤΣΙΑ

Κατὰ τὸ τηλεγράφημα τοῦ Ρούτερ, ὁ κ. Τζώρτσιλ, ἀπαυτῶν εἰς πρεσβείας ὀθωμανῶν καὶ ἐλλήνων σχετικῶς πρὸς τὴν ἐνωσίν τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος εἶπεν ὅτι μολονότι ἡ Κυβέρνησις σίβεται τὰ ἰθνηκὰ αἰσθήματα ἀμφοτέρων τῶν φυλῶν, ἐν τούτοις ἡ ἰδέα περὶ ἐγκαταλείψεως τῆς Νήσου καὶ μεταβολῆς τοῦ πολιτικοῦ καθεστώτος εἶνε ἀπαράδεκτος.

Ὁ νέος Ἐπόπτης τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας, κ. Σίμος Μενάρδος, ἀφικνεῖται ἐξ Ἀγγλίας ὅπου νῦν διαμένει, ἵνα ἀναλάβῃ καθήκοντα, περὶ τὴν 1 Ἰανουαρίου. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Νήσου τῷ ἀπίστειλε συστατικὰ ἵνα εὐκολώτερον περιέλθῃ τὰ ἐν Ἀγγλίᾳ σχολεῖα.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. CHURCHILL.

Επί όλων των ζητημάτων.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΟΘΟΙ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Εγκώμιον ἑλλην. πατριωτισμοῦ.

Ο Ἐπιμότατος Ὑπουργός τῶν Ἀπεικῶν, Οὐίνστον Σ. Τσῶρτσιλ, ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἀρμοστίου, ἐν Λευκωσίᾳ, τὴν πρῶταν τῆς Κυριακῆς, καὶ διὰ Λάρνακος καὶ Λεμεσοῦ, δευτερίως ἐπίσης τῶ ἐγένοντο θερμόταται ὑποδοχαὶ καὶ λαμπρόταται διαδηλώσεις ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς νήσου μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος, ἀνεχώρησεν ἐκ Κύπρου διὰ Πόρτ Σάιτ.

Ο ὙΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Η ΝΗΣΟΣ

Ἐν Λευκωσίᾳ τὸ Σάββατον ἀπὸ τῆς 10.45 π.μ. μέχρι τῆς 1.20 μ.μ. καὶ ἀπὸ τῶν 2 μέχρι τῶν 3 μ.μ. ἐδέχθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Νομοθετικοῦ δέκα διαφόρους ἀντιπροσώπων, ἦτοι τρεῖς ἑλληνικάς, πέντε ὀθωμανικάς, μίαν ὀυτικῶν, καὶ μίαν ἀρμενίων, ἐπὶ γενικῶν καὶ πολιτικῶν ζητημάτων.

Μία διαμαρτυρία τῶν ἑλλήνων βουλευτῶν.

Εἰς τὸ πρόγραμμα, ὅπερ ἀνεκρινώθη εἰς τοὺς βουλευτάς ἀπὸ τῆς προτερίας, πρώτη ἐτίθη ἡ ἀντιπροσωπία τῶν μωαμεθανῶν, βουλευτῶν καὶ κατόπιν ἡ τῶν ἑλλήνων. Ἐπὶ τῶ ἀδίκῳ τῶ προσγεγεμένῳ εἰς τὴν πλειοσύτητα τοῦ τόπου, οἱ βουλευταὶ κ.κ. Θ Θεοδότου καὶ Σώζος ἔκαμαν ἀμέσως προφορικὰς παραστάσεις πρὸς τὸν Ἀρχιγραμματεία τῆς Κυβερνήσεως. Κατόπιν δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἀπέστειλαν ἰγγραφοὺς διαμαρτυρίαν, ἐν ἧ ἔλεγον ὅτι σοβαρῶς αἰσθάνονται τὴν ἀδικίαν τὴν γενομένην εἰς τὸ πλειοψηφῶν ἑλληνικὸ στοιχεῖον καὶ ἐζήτησαν νὰ διορθωθῇ τὸ ἀδίκημα, εἰ δὲ μὴ, θὰ παρίσταντο μὲν ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὸ σοβαρὸν τῆς περιστάσεως, ἀλλὰ πάντοτε ὑπὸ διαμαρτυρίαν.

Ἡ ἀκρόασις τῶν ἀντιπροσωπειῶν.

Ο κ. Τσῶρτσιλ κατέλαβε τὴν ἔδραν τὴν 10.45. Ο Ἀρμοστής ἦτο παρῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ εἰς τὰ ὅπισθεν τῆς ἔδρας καθίσματα, ἐπίσης δὲ ἡ Λαίδη Κίγκ-Χάμπα καὶ ἡ Κυρία τοῦ Ἀρχιδικαστοῦ, αἰτινὲς καὶ ἑλάνθα οὐ σημειώσις ἐκ τῶν δηλώσεων τοῦ Ὑπουργοῦ. Τὰ ἐπίσημα καὶ αἰρετὰ μέλη ἦσαν εἰς τὰς συνήθεις θέσεις τῶν, ἐκ τῶν ὀθωμανῶν, δὲ μόνον ὁ βουλευτὴς Λάρνακος, τῶν λοιπῶν δύο ἀπουσιαζόντων τῆς Κύπρου. Διὰ τὸ ἀκροαστήριον διετίθησαν μόνον περὶ τὰ 20 ἐπιστήρια.

Τὸ μωαμεθανικὸν ὑπόμνημα

Πρῶτος παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ Ὑπουργοῦ ὁ μωαμεθανὸς βουλευτὴς Λάρνακος Χαμη ἴφ καὶ ἔκαμεν εἰσαγωγὴν ὑπομνήματος ἐκ μέρους τῶν συναδέλφων του, ἐξ ἧς ἐφάνη πάλιν πόσον ἐσφαλμένως θεωροῦσι τὰ πράγματα, καθόσον παρέστησεν ὅτι... διατελοῦσιν ὑπὸ ἑλληνικὴν τρομοκρατίαν, μὴ δυνάμενοι εὐθεροὶ προσβολῶν οὐδὲ εἰς τὰ τῆς λατρείας τῶν ὀφείλει δὲ ἡ νήσος ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν Τουρκίαν ἐάν ποτε ἐγκαταλειφθῇ ὑπὸ τῆς Βρετανίας. Ἡ παραχώρησις ἐπίσης μεγαλυτέρων ἐλευθεριῶν εἰς τὸ Νομοθετικὸν δυνατὸν νὰ ἔχῃ κακὰ ἀποτελέσματα. Κατόπιν ὠμίλησε περὶ τῶν διαφορῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου, περὶ αὐξήσεως τῆς χορηγίας πρὸς τὴν παιδείαν, κλπ.

Ο ὕφυπουργὸς ἀπαντῶν.

— Ἡκρόσθη, ἀπήτησε περίπου ὁ κ. Τσῶρτσιλ, μετὰ προσοχῆς τῆς προσφωνήσεως ἣν ὀπηγγείλατε τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐκτιμῶ τὰ ἐλατήρια εἰς αἴτινα ἀποδίδετε τὴν ἐκ τοῦ σταθμοῦ ἀπουσίαν τῆ, θθ. κοινότητος καὶ ἀναγνώριζω ὅτι προηλθεν οὐχὶ ἐξ ἐλλείψεως σεβασμοῦ πρὸς ἐμέ. Παρητήρησα βεβαίως τὰς διαδηλώσεις, δι' αἷς παρεπονέθητε, καὶ τὴν ἀφρονὴν ἀναπέτασιν ἑλληνικῶν σημειῶν, ἀλλὰ δὲν ἠρμήνευστα τὰς διαδηλώσεις ἐκείνας ὡς ἀποσκοπούσας ἐκ δὴποτε προσβολὴν κατὰ τῆς ἀξιοπρεπείας τῆς μωαμεθανικῆς κοινότητος, οὔτε ἀποβλεπούσας εἰς ἐκ δὴποτε μίλιον τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως. Κλίνω δὲ νὰ πιστεύω ὅτι οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος ἐσθλοὶ καὶ προσηλοὶ καὶ ἐμπειροῦται ἐπίσωσιν ἐν ἐμοὶ τῶν δεξιοτήτων ἧς ἔχουσιν. Οὕτω ἐπίσης ὅτι ὁ διὰ διαδηλώσεων ἦτο ὁ καλύτερος τρόπος τοῦ νὰ ἐμφανίσω ἐπίσωσιν ἐν ἐμοὶ, ἀλλ' ἐγὼ δὲν νομίζω ὅτι ἦτο ὁ καλύτερος, ἀλλ' ὅπως ποτ' ἂν ἦ δὲν

παραπονομαί. Καὶ μολοντί ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐκφράζεσθαι πρέπει νὰ παρέχεται, φρονῶ ὅτι ἡ ἑλληνικὴ κοινότης δὲν πρέπει νὰ προβαίη μέχρι τοῦ νὰ προσβάλλῃ τὰ αἰτήματα τῆς ὀθωμανικῆς κοινότητος.

Ὡς πρὸς τὰ ἄλλα ζητήματα, τὴν πολιτικὴν θέσιν τῆς νήσου, τὸν φόρον, καὶ τὴν συνταγματικὴν μεταβολήν, θὰ ὀμιλήσω δταν ἀκούσω καὶ τὰς γνώμας τῶν ἄλλων μελῶν.

Τὸ ἑλληνικὸν ὑπόμνημα.

Κατόπιν οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἐκ τῶν θέσεων τῶν προηλθόντων πρὸ τοῦ ὕπουργοῦ καὶ κατέλαβον θέσεις. Ἡ στιγμὴ ἦτο ἡ ἐπιβλητικωτάτη. Ο Μ. Κιτίου ἰστάμενος καὶ πρὸς τὸν ὕφυπουργὸν ἀπευθυνόμενος εἶπε τὰ ἑξῆς εἰσάγων τὸ ὑπόμνημα:

— Ἐν δνόματι τῶν συναδέλφων μου ἑλλήνων τοῦ Νεοεθνετικῶ καὶ σύμπαντος τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ, προσφωνῶ λέγων ὑμῖν ὡς εὐ παρέστητε. Ἡ παρουσία τῆς ἡμετέρας ἐπιμότητος οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ μέριμναν ὑπὲρ τοῦ τόπου τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως τῆς Μ. Βρετανίας καὶ διὰ τοῦτο ἐυγνωμονοῦμεν. Ἡλθετε ὡς ἀριστοὶ ἰατροὶ ἐνα ἰθῆτε καὶ ἐξετάσητε τοὺς πόθους, τὰς πληγὰς, τὰς ἀσθενείας καὶ τοὺς πόθους ἡμῶν καὶ θεραπεύσητε αὐτούς. Ο κυπριακὸς λαὸς δὲν ἐλητημόνησε τὰς ὥρας ἐπαγγελίας αἷς πρὸ 29 ἐτῶν, ἔκαμεν ὁ πρῶτος Ἀρμοστής, Σέρ Γκάρνερ Γούλσλειδ, δὲν ἐλητημόνησε δὲ καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀπάντησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σωφρονίου, ὅτι στήριγμα μετ' εὐχαριστήσεως τὴν μεταπολίτευσιν χωρὶς νὸ λησμονήσωμεν τοὺς πόθους καὶ τὴν καταγωγὴν ἡμῶν. Γνωρίζετε, ἐπιμότατε, τοὺς πόθους καὶ τὴν καταγωγὴν ἡμῶν καὶ πρὶν ἰθῆτε, ἀλλὰ νομίζω ἐγνωρίσατε κάλλιον μέλις ἐπατήσατε ἐπὶ τῆς νήσου. Ἐάν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐγγίσητε μετὰ τὴν εὐλογημένην χεῖρά σας ἐπὶ τῶν καρδιῶν ἀστῶν καὶ ἀγροτῶν, ἐνα ποθὸν θ' ἀνελαμβάνεσθε, τὸν ποθὸν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν τὸ βρετανικὸν ἔθνος θὰ εὐδόκει ν' ἀποδώτῃ τὴν Κύπρον πρὸς τὴν Μητέρα Ἑλλάδα. Τοῦτο περιμένομεν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ μεγαθύμου ἀγγλικῶ λαοῦ καὶ τῆς βεβήθειαν ὕμων, ὅτις οὕτω ἐνοθετε τὸ δ.ομά σας μετ' ἰνδοξῶν γεγονόσ. Τοῦτο λέγομεν μετὰ πεποιθήσεως καθόσον γνωρίζομεν ὅτι ἀπευθόμενα πρὸς ἀντιπρόσωπον τοῦ Βρετανικοῦ ἔθνους ὅπερ γνωρίζετε νὰ σέβεται ἑαυτὸ, ἀλλὰ καὶ τοὺς πόθους τοῦ ἄλλου.

Τοῦτο εἶνε τὸ πρῶτον καὶ κύριον αἶτημα τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ ἐνώπιον ὕμων. Ἀλλὰ τοῦτο θὰ γίνῃ δταν εὐδοκήσῃ τὸ βρετανικὸν ἔθνος, καὶ μέχρι τότε θὰ διατελοῦμεν ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτοῦ. (Ἐντεθῆεν ὁ Μ. Κιτίου εἰσάγει τὰ αἰτήματα περὶ μεγαλυτέρων πολιτικῶν ἐλευθεριῶν, αὐξήσεως τῶν αἰρετῶν μελῶν καὶ ἀποτέλει τῶς τοῦ Νομοθετικοῦ μόνον ἐξ αὐτῶν. Πρέπει νὰ δεθῶσιν εἰς τὸν λαὸν περισσότερα καὶ πραγματικώτερα δικαιώματα ἐν τῶ Ἐκτελεστικῶ. Ἡ Διοίκησις καὶ τὰ δικαστήρια δεῖν ν' ἀφειθῶσιν εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς. Οἱ πόροι τῆς Νήσου νὰ δαπανῶνται πάντες ὑπὲρ αὐτῆς, τουναντίον ἀπὸ τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς ἐξήχθησαν δύο ἑκατεμμύρια λιρῶν δι' ὧν θὰ ἰκανοποιεῖτο ἡ παιδεία, ἡ συγκοινωνία, τὰ δάση, οἱ ἰθαγενεῖς, ὑπέλληλοι, ἐφ' ὧν πάλιν διὰ τῆς χορηγίας τῶν 50,000 λιρῶν μόνον κατὰ τὸ ἤμισυ ἐπληρώθησαν αἱ ἀνάγκαι τοῦ λαοῦ μόνον ὑπὸ τριετούσους ὄρους θὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ ἐπαγγελίαι τοῦ πρώτου Ἀρμοστοῦ ὅτι θὰ καταστήσῃ τὴν Νῆσον παράδεισον. Καὶ ἐν τῆσει ὁ Μ. Κιτίου ἐπέδωκε τὸ ὑπόμνημα, περιέχον ἐν ἐκτάσει ὅσα ἐξίδηκε.)

Ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Τσῶρτσιλ.

Ἐν μέτρῳ βαθυτάτης προσοχῆς ἀπαντήσας ὁ ὕφυπουργός εἶπε τὰ ἑξῆς:

— Εὐρίσκω μεγάλην εὐαρίσκειαν καὶ ὀφελιμώτατον εἰς ἐμὲ ταξίδιον συντελέσαν ἐνα συναντήσω ἐνταῦθα τῆμερον τόσον πεπειραμένους κοινοβουλευτικούς ἀνδρας. Συγχαίρω τὸν λαὸν τῆς Κύπρου διὰ τὴν δεξιότητα τῶν ἀντιπροσώπων εἰς οὗς ἀνέθηκε τὴν ἀντιπροσωπευσιν αὐτοῦ, καὶ τὸν ἰκανώτατον ῥήτορα ἔστις τοσοῦτον εὐγλώττως ἐξετύλιξε καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐμὴν προσοχὴν τὰ αἰτήματα ὕμων.

Ἐν πρώτοις τὸ σπουδαιότατον ζήτημα, ἡ χορηγία μείζονων πολιτικῶν ἐλευθεριῶν, εἶνε ἴσον πρὸς τὴν χορηγίαν ὀπεροχῆς καὶ μείζονος δυνάμεως εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινότητα, καθόσον οὐδὲν σπουδαῖον ζήτημα ὑπάρχει ἐν ὧ ἡ ἑλληνικὴ κοινότης νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ παρουσιάσῃ μέγα ταμίον γνώσεων καὶ νὰ μὴ ἐξασκήτῃ μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπὶ τὴν τοιάνδε ἢ τοιάνδε περὶ τοῦ ζητήματος ἀπέφασιν. Ἐν τῇ ἀναθεωρήσει τῶν πρακτικῶν τοῦ Νομοθετικοῦ ὀλέπω δ.ι.αὶ εὐχαί αὐτοῦ οὐδὲν ἐπαθὸν ἐξ ἐλλείψεως ἐλευθερίας ἐκφράσεως, οὐδὲ ὅτι δὲν ἐπίτυχεν

ἡ ἀντιπροσωπεία νόμους οὓς ἤθελε, καὶ ὅτι πολλοὶ νόμοι εἶνε ἀπόρροια αὐτῆς. Ἐξήτασα καὶ ἔλαβον ὑπὸ σκέψιν μετὰ προσοχῆς τὸ νῦν πολλαίωμα καὶ εὖρον ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπαυξηθῶσι τὰ δικαιώματα τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος, χωρὶς ἡ βρετανικὴ κυβέρνησις, ἡ ὑπεύθυνος διὰ τὴν διακυβέρνησιν τοῦ τόπου, νὰ μὴ ἐγκαταλίπη μέρος τῶν ἑαυτῆς δικαιωμάτων καὶ τῆς δυνάμεως, καὶ χωρὶς νὰ παραβλαθῶσι τὰ δικαιώματα τῆς μειονότητος. Ἐδέχθημεν ὁμοῦ σὺν τῷ χρόνῳ νὰ εὐρεθῆ τρόπος μεταβολῆς ἐν τῷ πολιτεύματι, καὶ μολονότι τῶρα δὲν βλέπω τοιοῦτον δὲν θ' ἀπολίπω νὰ σκεφθῶ περὶ τούτου. Ἄλλ' ὅταν γίνεται ἐισηγήσις ἢ αἰς τὰ αἰρετὰ μέλη δοθῆ ἔξουσία πρωτοβουλίας ἐν ταῖς δαπάναις τῆς διοικήσεως, ὑποδεικνύω ὅτι τοιοῦτό τι δὲν ἀνήκει οὐδὲ εἰς τὰ ἰδιωτικὰ μέλη τοῦ Βρετανικοῦ ἢ τινος ἄλλου Κοινοβουλίου, καὶ ὅτι ἡ πρωτοβουλία τῶν δαπανῶν ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, τὴν ὑπεύθυνον δηλονότι κυβέρνησιν.

Ἐνωσις μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

«Μεταβαίνων εἰς τὸ ἐπι μείζον πολιτικὸν ζήτημα, τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ὀφείλω νὰ ὁμιλήσω ἐν μείζονι ἐκτάσει. Τοῦτο εἶνε τὸ σοβαρώτατον καὶ σπουδαιότατον ζήτημα, συνεπάγον οὐ μόνον μεταβολὴν κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ κατάλυσιν τῆς συνθήκης τοῦ 1878, καὶ παραμύθησιν τῆς μειονότητος τοῦ 1/3 τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ ὡσαύτως δημιουργίᾳ ἐπικίνδυνον ἀνταγωνισμὸν μετὰ τῆς πλειοψηφείας καὶ μειοψηφείας κοινότητος.

«Δὲν θεωρῶ ἡ φυτικὸν τὸ ὅτι ἡ πλειονότης, ἥτις εἶνε ἑλληνικῆς καταγωγῆς, θεωρεῖ τὴν συσσωμάτωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ὅτι εἶνε τὸ ἰδιώδεις ὅπερ εὐλαβῶς, εὐθαρσῶς καὶ ἐπιμόνως ἔχει νὰ ἐπιδιώξῃ. Τοιοῦτο αἰσθημα εἶνε παράδειγμα πατριωτισμοῦ ὅστις τοσοῦτον εὐγενῶς χαρακτηρίζει τὴν ἑλληνικὴν ἔθνος. Καὶ φρονῶ ὅτι ἔχοντες ὑμεῖς τὸ αἰσθημα τοῦτο, δὲν θέλετε συμπεριβεθῆ ἀνευλαβῶς πρὸς τὸ τῶν ἄλλων. Λέγω δὲ ὅτι τὸ βαθύ τοῦτο αἰσθημα ὅπερ ἔθιχατε ἐνώπιόν μου, δὲν εἶνε διατηρημένη ἡ Κυβ. νὰ τὸ συμπεριβεθῆ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ γνώμη τῆς μουσουλμ. κοινότητος, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Βρετανίας κατοχῆ τῆς Κύπρου δὲν πρέπει νὰ συντελέσῃ εἰς παράβλαψιν τῆς ἀκεραιότητος τοῦ ὀθωμανικοῦ ἔδαφους, εἶνε γνώμη ἥτις ἐπισπᾶται σέβας. Δὲν παριστάθη εἰς τὴν Κυβ. τῆς Μ. Βρετανίας ὅτι εἴτε ἡ ἑλληνικὴ εἶνε ἡ ὀθωμανικὴ κοινότης εἶνε δυσηρεστημένη ἐκ τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου· ἀληθὲς ὅτι πολλὰ παράπονα ἔγνοντο, ὡν τινὰ βάσιμα, ὅτι ἡ προοδος δὲν ὑπῆρξεν οὐσιαστικὴ καὶ ταχεῖα ὅσον εἶδει, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι εἰς τὴν ἐξουσίαν, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ παρελθόν τῆς νήσου καὶ τὴν σημερινὴν τύχην ἄλλων χωρῶν, θὰ ἐξέριπεν ἀπόλυτον καταδικήν κατὰ τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου. Οὐτε εἰ τοῖς ὑπομνήμασιν εὐρισκῶ ἐπιχειρήματα περὶ τοῦ ὅτι ἡ ὑλικὴ εὐημερία θὰ προαχθῆ ἐάν ἡ διακυβέρνησις μεταβῆ εἰς ἄλλας χεῖρας. Διὰ τοῦτο ἡ Κυβ. τῆς Α. Μεγαλειότητος θὰ φρονῆ ὅτι, μολονότι οἱ κάτοικοι ἐνδεχόμενον νὰ ἔχωσιν αἰσθήματα ὑπὲρ ἑθνικωτέρου μέλλοντος, ἐν τούτοις ἐπὶ τοῦ παρόντος θὰ στέρξωσι νὰ κυβερνῶνται ὑπὸ τῆς βρετανικῆς κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐφ' ὧν αὐτὴ κυβερνᾷ, καὶ ἐλπίζει ὅτι ἐπιτιμῶσι τὸ γεγονός ὅτι ἡ οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ κατάστασις αὐτῶν ἐβελτιώθη κατὰ τὰ 30 ἔτη καὶ ἂν ὑπάρχῃ ἰδέα ὅτι ἡ προοδος δὲν ὑπῆρξεν ἀλόγος πρὸς τὰς ὁδοὺς ἐπαγγελίας καὶ ἐλπίδας, θὰ εἶνε καθῆκον τῆς κυβερνήσεως νὰ ἀρτῇ πᾶν ἐμπόδιον ἐπιπροσθεῖν ἵνα ἡ προοδος γίνῃ εἰς αἶμα εἶδει νὰ εἶνε.

«Καθόσον ἀφορᾷ τὴν νύξιν περὶ ἐκχωρίσεως τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ συγκρίσεως πρὸς τὴν Κύπρον, ἐπιτραπήτω νὰ εἴπω ὅτι δὲν ὑπάρχει πλήρης ἀλογία. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκχωρίσεως αἱ Ἰόνιοι Νῆσοι εὐρίσκοντο ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Βρετανίας ἐχούσης τὸ δικαίωμα τῆς ἐκχωρίσεως. Ἄλλ' ἡ περιπτώσις τῆς Κύπρου οὐδὲως εἶνε τοιαύτη. Λοιπὸν ἀποβαίνει καθῆκόν μου νὰ εἴπω ὑμῖν ὅτι ἡ Κυβ. δὲν ἀναγνωρίζει ὅτι ἐπῆλθεν ὁ χρόνος νὰ ἐγκαταλίπη τὴν νῆσον ἢ νὰ ἐπέλθῃ οἰαδήποτε μεταβολὴ ἐν τῇ Νήσῳ.

Ὁ Φόρος.—Ἡ ἐργασία τοῦ Σέρ Καρόλου.

«Ἀρῆκα τὸ ζήτημα τοῦ φόρου τῆς ὑποτελείας τελευταίον, ὡς τὸ πρακτικώτατον τῶν ζητημάτων ἐφ' ὧν μὲ προσεφωνήσατε. Εἶνε ζήτημα ὅπερ δίδει νὰ ἐξετασθῆ καὶ ὑπὸ πολιτικὴν καὶ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἀποψιν. Ἐκ πολιτικῆς ἀπόψεως, ἡ πληρωμὴ τοῦ φόρου δύναται νὰ παύτῃ ἐάν ἀκυρωθῆ ἡ συνθήκη δ' ἥς κατελήθη ἡ νῆσος, καὶ ἡ Κυβ. τῆς Α. Μ. φρονεῖ ὅτι δὲν δύναται νὰ καταργηθῆ ἡ συνθήκη. Ἡ οἰκονομικὴ δὲ ἀποψις ε-

τυχεῖ τῆς σκέψεως τοῦ νῦν Οἰκονομικοῦ Συμβούλου τῆς Α. Μεγαλειότητος. Διὰ τῆς χορηγίας τῶν £50,000 ἑτησίως ἠλαττώθη ἤδη ἡ πίεσις ἥτις ὑπῆρχεν ἐν τῷ Δ. Ταμείῳ τῆς Νήσου. Ἐλπίζω ὅτι ἐν τῷ ἔγγυι μέλλοντι πλείονα χρήματα θὰ χορηγηθῶσι πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν τοῦ τόπου.

«Ἄλλ' οἰαδήποτε πλεονεκτήματα καὶ ἂν πορισθῆτε, τὰ ὀφείλετε εἰς τὰς προσπάθειάς τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ Ἄρμωστοῦ, Σέρ Καρόλου Κίγκ-Χάρμαν. Εἶνε ὁ ἀριστος φίλος ὃν ἡ νῆτος ἔσχεν ἀπὸ χρόνου μακροῦ, καὶ ἐξ ἰδίας πείρας γνωρίζω, ὅτι οὐδεμίαν εὐκαιρίαν παραλείπει ἐπειγόντως νὰ παραστήσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς Νήσου.

«Καὶ νῦν ὅτι καὶ ἐγὼ εἶδον αὐτοπροσώπως τὴν ὥραν ὑμῶν Νήσον, καὶ ἔκαμα φίλους ἢ τουλάχιστον γνωρίμην τινὰ μετὰ πολιτῶν ἐγκρίτων καὶ ἐπιδράσεως, θέλω ἐνώση καὶ τὰς ἐμὰς προσπάθειάς εἰς τὰς τοῦ Ἄρμωστοῦ, ὅπως ἡ Νῆσος τύχῃ ἐλευθεριωτέρας καὶ καλύτερας μεταχειρίσεως ἐν τῷ μέλλοντι. Εἶνε ἀληθέστατον ὅτι ἡ χορηγία τῶν 50,000 λ. εἶνε μέτρον τριετές, ἀλλὰ τολμῶ νὰ εἴπω, ὅτι ὅταν ἐπιστῇ ὁ χρόνος τῆς λήξεως αὐτοῦ, ἐάν ἡ Βρετ. Κυβ. ἴδῃ ἐνθαρρυντικὰ ἀποτελέσματα ἐξ αὐτοῦ, βεβαίωτα τὸ μέτρον δὲν θ' ἀλλοιωθῆ πρὸς βλάβην τῆς νήσου ταύτης.

«Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ τόπου ἐβελτιώθη καὶ ἐξακολουθεῖ βελτιουμένη καὶ πρὸς τούτοις θὰ εὐρεθῶσι καὶ τὰ μέσα ὅπως ἐπανορθωθῶσι παρελθούσαι ἑλλείψεις καὶ ὅπως νέα ἐπιωφελήματα παραχθῶσι. Θὰ ἐκθίσω πᾶν ὅτι εἶδον καὶ πᾶν ὅτι ἀπεστείλατε πρὸς ἐμὲ, πρὸς τὸν Λορδὸν Ἐλγιν, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ νῆτος θὰ εὖρη εἰ τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνθρώπου τὰ μάλα ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ συμφέροντα καὶ ὀφελήματα τῆς νήσου ταύτης.»

Τὸ ὑπόμνημα τῆς Πάφου

Οἱ βουλευταὶ ἀποσύρονται, ἐξ αὐτῶν δὲ παρουσιάζονται πᾶν οἱ τῆς Πάφου, κ. κ. Κυριακίδης, Ἀραοῦζος, καὶ Σωζῆς. Ὁ κ. Κυριακίδης ἐπιβιβάζει πρὸς τὸν ὑφυπουργὸν ὑπόμνημα ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, λέγων ὅτι θλῖβονται διότι δὲν θὰ ἐπισκεφθῆ καὶ τὴν πόλιν τῶν διὰ τοῦ ὑπομνήματος δὲ ἐν μόνον ζητοῦσι, μίαν εὐχὴν, τὴν ἐνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

«Ὁ κ. Γεωργίου ἀπαντᾷ εὐχαριστῶν τοὺς ἀντιπροσώπους Πάφου διὰ τὴν εὐγενῆ διοίκωσιν ἣν τῷ παρέσχον κατὰ τὴν ἐνταῦθα ἀφίξιν του, καὶ ὅτι λυπεῖται μὴ ἐπισκεπτόμενος τὸ ἐνδιαφερότατον μέρος, ἀλλ' ἐλπίζει ὅτι θὰ ἔλθῃ καιρὸς ὅτε ἡ παράλειψις θ' ἀναπληρωθῆ ὡς καὶ ὁ καιρὸς καθ' ὃν βελτιώσεις ἐν τῷ λιμένι Πάφου θὰ παρέχουσι χῶρον καὶ εἰς μεγάλα πλοία.

«Ὁ κ. Ἀραοῦζος ἀπαντᾷ ὅτι ἐλπίζει ὅτι τάχιστα ὁ λιμὴν τῆς πόλεως τῆς Ἀρσοδίτης θὰ ἔχῃ χῶρον διὰ τὸ πλοῖον τῆς ἐντιμότητος του, ὅπερ κατὰ σύμπτωσιν διομάζεται. Ἀρσοδίτη.

Δεύτερον ὀθωμανικὸν ὑπόμνημα.

Κατόπιν παρουσιάζεται ὀθωμανικὴ δωδικαμελὴς ἀντιπροσωπεία, ἐκ τοῦ παρέδρου Δικαστοῦ, τοῦ Μουρτῆ κ. ἀ., ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἰρῆν ἐφ., διαχειριστοῦ τοῦ Ἐδικῆ, ὅστις καὶ ὑποβάλλει ὑπόμνημα, οὐ ἐκ τῶν προτέρων ἔλαβε γῶσιν ὁ ὑφυπουργός, διὸ, ὡς εἶπεν, ἀπαντᾷ κατηγορηματικῶς:

— Ἡ ἐν τῷ Νομοθετικῷ συζήτησις πολιτικῶν ζητημάτων, προκαλοῦσα ἐντασιν διαφορᾶς μετὰ τῶν δύο στοιχείων, εἶνε ἀπευκαταία, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ὑπάρχει πλήρης ἐλευθερία λόγου· δεδομένου δὲ ὅτι ὁ Πρόεδρος δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν τάξιν, οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὑπάρχει ἐν τῷ ζητήματι.

«Ὅσον ἀφορᾷ τὴν τουργικὴν διερμηνείαν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἡ Κυβ. ἐζήτησε τὴν γνώμην τοῦ Ἀρχιδικαστοῦ, ἀλλὰ φρονεῖ ὅτι τὰ τε φυσικὰ καὶ νομικὰ δικαιώματα τῆς μουσουλμ. κοινότητος οὐδὲν ἔπαθον ἐκ τῆς ἐλλείψεως. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐστάλησαν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν δύο ἑλληνεὶς πρὸς πρακτικὴν γιωργικὴν ἐξάσκησιν, οὐχὶ ὁμοῦ ἐκ προτιμήσεως ἐθνικότητος ἀλλ' ἐκ μεγαλυτέρων προτερημάτων· ἡ Κυβέρνησις ἐλπίζει ὅτι διὰ τῆς παιδείας τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ Ἰδαὶ θὰ δυσνηθῆ νὰ ἐκλέξῃ καὶ ὀθωμανοὺς!

«Λυποῦμαι ὅτι δὲν ὑπάρχουν χρήματα ὑπὲρ τῆς ἀνωτέρας παιδείας. Συνεζήτησα μετὰ τοῦ Ἄρμωστοῦ περὶ μείζονος ἐργασίας πρὸς ἀναδάσασιν, καὶ ὄχι μόνον καυσοξύλων ἀλλὰ καὶ καρπίμων καὶ δένδρων πρὸς στολισμὸν.

«Ἐπὲρ τῆς ἀστυνομίας προνοεῖται μείζον δαπάνη ἐν τῷ προσεχεῖ προϋπολογισμῷ. Ὡς πρὸς τὴν μὴ ἐσταγῶν πυροβολῶν ὀπλων, ἡ Κυβ. παραδέχεται τὴν γνώμην τῶν μουσουλμάδων. Ὡς πρὸς τὴν προεδρίαν τῶν δημαρχείων καὶ ὑπὸ τουργικῶν,

ὁ νόμος ἐγένετο πέρυσι καὶ δέον ν' ἀναμείνωμεν τὴν ἐφαρμογὴν του καὶ τὰ ἀποτελέσματα πρὶν ἀπαδοθῶμεν εἰς τροποποιήσιν του!

«Ὡς πρὸς τὴν κώλυσιν τῶν ἐθνικῶν διαδηλώσεων τῶν ἑλλήνων, τὸ ζήτημα πρέπει ν' ἀριθμῆται εἰς τὴν καλὴν θέλησιν καὶ τὰ ἐκπολιτιστικὰ ἐνστικτὰ τῆς ἑλληνικῆς κοινοτήτος, ἢ ἐπὶ Κυβ. πάντοτε θὰ λαμβάνη μέτρα ὑπὲρ τῆς τάξεως. Ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι καὶ εἰς τὸν προσεχῆ προϋπολογισμὸν ἡ Κυβ. θ' ἀνακουφίσῃ τινὰς ὑπαλλήλους. Ἡ εἰσαγωγή προβάτων διὰ θρησκευτικούς σκοποὺς θὰ τύχῃ σκεψίως, ἀλλ' ἠδύναντο νὰ χρησιμοποιοθῶσιν αἱ πολλαὶ αἰγες αἱ κατατρώγουσαι τὰ δάση!

Οἱ Δυτικοί.

Κατόπιν ἐισηγήθη πρεσβεία τῶν ἐνταῦθα δυτικῶν, ἐκ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Τέρρα Σάντα καὶ δύο πολιτῶν, εὐχαριστήσασα διὰ τὴν ἀσφάλειαν μετ' ἧς ζῶσιν ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν σημαίαν.

Τὸ ὑπόμνημα τῶν ἀρμενέων.

Κατόπιν ἐισηγήθη ἡ ἀρμενικὴ ἀντιπροσωπεία ἐκ τοῦ ἱερέως τῶν, τοῦ Ἀρτίν Ἐφ. κτηματίου καὶ τοῦ κ. Σεβαστῆ δικηγόρου καὶ δημοσιολόγου, ὅστις καὶ ἀναγνώσας ἐπέδωκε τὸ ὑπόμνημα περὶ εὖ ἐγράψαμεν. Ὁ κ. Τσῶρτσιλ ἀπαντῶν εἶπεν ὅτι μεγάλως τὸν συγκινεῖ ἡ θερμότης τῶν προσφώνησις, ἧς αἱ γυνῆμαί καὶ σκέψαι δονοῦσι μυχίαν χορῶν τῆς φιλελευθέρου κυβερνήσεως.

Τρίτη ὁδ. πρεσβεία.

Ἡ ὥρα ἦτο 1.20 καὶ ὁ κ. Τσῶρτσιλ εἶπεν ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὰς ἀκρόσεις τὴν 2 μ.μ. διὲ παρουσίασθαι πρεσβεία ἐξ 7. μωαμεθανῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σατρετίν Ἐφ. δικηγόρου, ὑποβαλλόντος ὑπόμνημα ἐπὶ διαφορῶν ζητημάτων.

Ὁ ὑφυπουργὸς ἀπατῶν εἶπεν ὅτι καὶ ἀλλήν ὁδ. πρεσβείαν ἐχὶ ἐλιγώτερον σεβάραν ἐδίχθη τὸ πρῶτ' Ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς ἀστυνομικῆς δυνάμεως... δὲν πιστεύει ὅτι εἰ ὀθωμανοὶ φοβούνται νὰ ἐξέλθωσι τῶν ἐκείων, τῶν μὴ εἰ Ἕλληνας ἐκκενώσωσι κατ' αὐτῶν τὰ περιστροφά των! οἱ μουσουλμᾶνοι πολλάκις εἶδειαν ὅτι εἶνε ἀτρέμητοι πρὸ πραγματικοῦ κινδύνου ὥστε δὲν πιστεύει νὰ φοβούνται πρὸ ὑποθετικοῦ! Μόνον διὰ τῆς παιδείας τ. μουσουλ. κοινότης θὰ τηρήσῃ καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις τὴν ἰσχυρὰν θέσιν ἣν εἶχεν ἐν τοῖς παρελθούσιν!

Δεύτερον ἑλληνικὸν ὑπόμνημα.

Εἰσάγεται κατόπιν ὁ κ. Π. Κωνσταντινίδης, ὁ πρῦτανος τοῦ δικηγορικοῦ σώματος καὶ πολιτευτῆς, μετ' ἀντιπροσωπείας ἐκ τῶν κ.κ. Γ. Παπαδοπούλου, Α. Λιασιόου καὶ Χρ. Μιχαηλίδου, ἐπιδίδει δὲ ὑπόμνημα περὶ ἐνώσεως καὶ τῶν λοιπῶν αἰτημάτων, εἰσάγων αὐτὸ ὡς ἐξῆς ἀφοῦ προσεζώησε τὸν ὑφυργόν:

«Ἐπιπροτεῦσα, Ἐντιμότητε, εἰ αὐτῇ ταύτῃ τῇ στιγμή, καθ' ἣν ἀνεπιτάτο ἐπιπῶν πεθίμων ἐνετικῶν ἐπάλληξιν τῆς ἡ ἐνδοξοῦ, βρετανικῆς σημαίας, ἐξέτλησε τὴν χαρὰν τῆς καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς βλέπουσα νὰ κυματιζῇ ὑπεράνω αὐτῆς ἡ σημαία ἐκείνη πρὸς ἣν ὀφείλεται ἡ ἐλευθερία πολλῶν ὑποδούλων λαῶν, καὶ αὐθαρῆ ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα ὅτι δι' αὐτῆς δὲν θὰ βραδύνη νὰ ἐλθῇ ἀνυφουμένη σημαίαν φέρουσαν τὸν χρωματισμὸν ἐκείνον, ὅστις βάφει τὴν καρδίαν παντὸς Κυπρίου ἅμα τῇ γεννήσει καὶ διατηρεῖται ἀνεξίτηλος μέχρι τοῦ τάφου.

«Φρονούμεν, Ἐντιμότητε, ὅτι ἐπέστη ἡ ὥρα καθ' ἣν ἅγιοι πόθοι, οὗς ὑπὲρ πάν ἄλλο ἔθνος ἐκτιμᾷ τὸ εὐγενὲς Ἀγγλικόν, ἐπέστη, λέγομεν, ἡ ὥρα καθ' ἣν δέον νὰ ἐκπληρωθῶσι. Λαὸς, ὅστις ἐπὶ 30 ἔτη ὑπῆρξε νομοταγέστατος ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ταύτῃ, λαὸς ὅστις ἐπὶ τετάρτον καὶ πλέον εἰῶνος ὑπέστη βαρυτάτην φορολογίαν ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ταύτῃ, λαὸς ὅστις ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν ἠνέχθη νὰ βλέπῃ τοὺς ἰδρωτὰς αὐτοῦ δαπανώμενους ἀνευ ἀνταλλάγματος καὶ σκοποῦ δι' αὐτὸν, ὁ λαὸς οὗτος εἶνε ἄξιός νὰ ἀπολαύσῃ ὅ,τι ἀπ' ἀρχῆς ἐπέσθητε καὶ ἐξακολουθεῖ ποθῶν καὶ ὅ,τι τέλος εἶνε δικαίωμα του»

Ὁ φόρος καὶ τὰ πηράξεννα!

Ὁ κ. Τσῶρτσιλ ἀπήντησεν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐνωσιν ὁμίλησεν ἤδη καὶ διέταξεν αἱ λόγοι του νὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὴν Ἐπίσημον Ἐφημερίδα Ὡς πρὸς δὲ τὸν φόρον τῆς ὑποτελείας εἶπεν ὅτι... «ἐκάστη κοινότης ὀφείλει νὰ δαπανᾷ ἔχει μόνον πρὸς ἐσωτερικὴν βελτίωσιν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ προστασίας καὶ ἐξωτερικῶν κινδύνων. Ὅσον δὲ πλουσιωτέρα, εὐτυχεστέρα, εὐδαιμονεστέρα, πεπολιτισμένη εἶνε, τοσοῦτον μείζονα πρόνοιαν εἶνε ἠναγκασμένη νὰ λαμβάνη κατ' ἐξωτερικῶν κινδύνων. Καὶ ἡμεῖς εἰς Ἀγγλίαν δαπαώμεν 70,000,000 λ. περίπου κατ' ἔτος ὅπως ἐξασφαλίσωμεν τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην ἡμῶν. Ὁ

μέγας στρατὸς καὶ τὸ ναυτικὸν ἡμῶν εἶνε διαθέσιμα πρὸς προστασίαν τῆς Κύπρου ἀνά πάσαν στιγμήν καθ' οἰουδήποτε ἐπιχειρήσου. Ἐὰν εἰσδήσεται ἂν θὰ εἶνε ἡ τύχη τῆς Κύπρου, εἴτε εἰς αὐτοκρατορίαν ἢ πολιτείαν προσαρτηθῇ, θίβει φέρῃ τὸ μερίδιον εἰς ταύτας δαπάνας. Οὐχὶ δὲ καθὲ κοινοτεία ἐκχωρεῖται 50,000 λ. κατ' ἔτος πρὸς ἀνακούφισιν τῆς Κύπρου (!!!)

«Ὡς πρὸς τὸ νὰ καταστή ἡ Νῆσος ἐλευθέρου λιμῆν, ἡ Κυβ. θὰ λάβῃ τὸ πρῶμα ὑπὸ σκέψιν.»

Ὁ ὑφυπουργὸς εἶχε τὸ κουράγιον νὰ εἰχθῆ δύο ἄλλαι ἀκρόσεις ἐθωμ. ἀντιπροσωπείας ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὡς αἱ ἄλλαι παραπόνων!

Ὁ κ. Τσῶρτσιλ τὴν Κυρακὴν εἰς Λάρνακα ἐγένετο δεκτὸς μετὰ πανδήμων καὶ πρωτοφανῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως, ἔδωκε δ' ἐκεῖ τὰς λαμπροτέρας διαβεβαιώσεις περὶ προνοίας ὑπὲρ τῆς πόλεως. Μετὰ δύορον διαμονῆν ἐπιβιβάσθη τῆς «Αρσινόης» διὰ Λεμεσὸν ὅθιν ἐκχωρεῖται περὶ τὸ ἐσπέρας διὰ Πέτρο Σάιτ, ἀφοῦ ἔτυχε λαμπρὰς ὑποδοχῆς. Ἐκφρασθεὶς εὐμενέστατα περὶ τῆς πόλεως καὶ βεβαιώσας ὅτι εὐδέποτε θὰ παύσῃ ἐνδιαφερόμενος καὶ ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς Κύπρου.

Ο ΑΡΧΙΑΤΡΟΣ

Κρίσιμος κατάστασις τῆς υγείας του.

Περὶ τὴν 9 π.μ. τῆς Τετάρτης ὁ σεβαστὸς Ἀρχίατρος τῆς Νῆσου κ. Εἰδενσταμ προσεβλήθη ὑπὸ ἡμιπληγίᾳ: ἐξ ἧς ἡ κατάσταση του εἶνε σοβαρωτάτη, μέχρι τοῦ νὰ εἶνε ἀμφιβολοὺν ἂν θὰ ἐπιναλάβῃ τὰ καθήκοντά του Ὁ κ. Εἰδενσταμ κοτίζει τὴν θέσιν ἀρχιάτρου ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς ἀγγλικῆς κατοχῆς, σύμπασα δὲ τὴ κοινωνία μετὰ θλίψιως πληροφροεῖται τὴν κατάστασιν του.

ΕΚΛΟΓΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἡ ἐκλογή Ἐπαρχιακῆς Ἐκπαιδ. Επιτροπείας Λευκωσίας διὰ τὴν ἀρχομένην διαιτίαν θὰ γίνῃ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Διοικητοῦ τῆν 12/25 προσεχούτος Νοεμβρίου ἀπὸ τῆς 10—12 π.μ.

—Τὴν ἐβδομάδα ταύτην τὸ Κακουργιεδικεῖον ἤρχισε συνεδριάζον ἐν Βαρωνείᾳ ἀσχολεῖται δ' ἐτι μὲ τὸν φόνον τοῦ Νικόλα Φιλίππου ἐν Ἀγγαστίᾳ τὴν νύκτα τῆς 29 π. Ἰουλίου.

—Τὴν Δευτέραν τὸ Πταισματοδικεῖον Λευκωσίας κατεδίκασε τὸν Μιδχὰτ Ἐφ εἰς ἕνα μῆνα φυλάκισιν ἐπὶ τῷ ὅτι ἔθαψε παιδίον τι εἰς ἀπηγορευμένον μέρος. Τὴν συγκατηγορουμένην γυναίκα κατεδίκασεν εἰς 2 ἰερῶν πρόστιμον ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν εἰδοποίητε περὶ τῆς γεννήσεως καὶ τοῦ θανάτου τοῦ παιδιοῦ. Ὁ καταδικασθεὶς ἔκαμιν ἰφρίσιν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

—Τὴν Κυριακὴν ὁ Μητροπολίτης Ἀρχιάλου εὐλόγησι τοὺς γάμους τοῦ κ. Αγαμέμνονος Κουμίδου, ἀρίστου ὑπαλλήλου παρὰ τῷ Ἀρχιεπισκοπῇ, μετὰ κόρης συμπαθεστάτης, τῆς Μελεπμένης Α. Νικολοῦδου.

—Ὁ Μητροπολίτης Ἀρχιάλου τὴν Κυριακὴν εὐλόγησι τοὺς γάμους τοῦ κ. Ἰωάννου Κ. Δημητριάδου μετὰ τῆς καλλίστης ἑσπερινίδος Ἰουλίας Α. Παρτελίδου. Συγχαρητήρια ἐγκρίξει.

—Τὴν Δευτέραν ἐκηδεύθη ἐν μέσῳ τῶν σπαρακτικῶν δειρῶν τῶν ἀτυχῶν γενέων, οἰκείων καὶ φίλων ὁ εἰκοσαετής κόλις Μιχαὴλ Χ. Χίννα, παθὼν ἐκ μελιταίου πυρετοῦ μετ' ἐπιπλοῆς λευκαίμιας καὶ εἰμεφυλίας, κατὰ τῶν ὁποίων μίτην ἀπέβησαν θερμότητι φροντίδας. Ἐκ τῶν συμμαθητῶν του ἀπικαιρέτισε συγγενητικῶς ὁ Γ.Ι. Ἰωαννίδης.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΩ ὅτι εἰς Σκάλαν, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σπύρου Φωτισίου, ἔχω Κομανδάριας ἐκλεκτὰς, 2—8 ἔτων. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀγοράσωσιν ἄς ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν ἐν Λάρνακι κ. Γεώργιον Χριστοδουλίδην, συνεικία Χρυσοπολιτίσης.

Ἡ πώλησις γίνεται ἀπὸ μίαις μέχρι πεντακοσίων κουζῶν.
Κ. Χ. Τριγγέλης (χωρὶον Πέρα.)

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὄροι τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἀκολουθεῖ:

Διὰ τὸς πόλεις τῆς Κύπρου, ἑτήσια 12 σελ. Διὰ τὰ χωρία σελ. 10, διὰ τοὺς Διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας σελ. 8. Ἀγγελλίαι διὰ μίαν φορὰν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/4 ἡ γραμμῆ. Διὰ διατριβὰς ἰδιαιτέραι συμφωνίαι: Ἐκὰς τῆς ἑτήσια συνδρομῆ περιλαμβάνει 52 ἀριθμοὺς.

Διευθυντῆς καὶ ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΥ.